

Briselē, 2018. gada 16. novembrī
(OR. en)

14181/18

Starpiestāžu lieta:
2018/0236(COD)

ESPACE 63	MI 822
RECH 483	ENER 372
COMPET 763	EMPL 527
IND 337	CSC 321
EU-GNSS 26	CSCGNSS 10
TRANS 533	CSDP/PSDC 649
AVIATION 149	CADREFIN 343
MAR 166	CODEC 1971
TELECOM 397	

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
K-jas dok. Nr.:	9898/18 + ADD 1-4
Temats:	<i>Gatavošanās Eiropas Savienības Padomei (Konkurētspēja (iekšējais tirgus, rūpniecība, pētniecība un kosmos)) 2018. gada 29. un 30. novembrī</i> Regula, ar ko izveido Savienības kosmosa programmu (pirmais lasījums) – <i>viedokļu apmaiņa</i>

I. IEVADS

Kosmosa tehnoloģija, dati un pakalpojumi ir kļuvuši neaizstājami Eiropas iedzīvotāju ikdienas dzīvē. Kosmos atbalsta daudzas politikas jomas un stratēģiskās prioritātes Savienībā. Tam var būt izšķirīga loma tādu izaicinājumu risināšanā kā klimata pārmaiņas, ilgtspējīga attīstība, robežkontrole, jūras uzraudzība un Savienības iedzīvotāju drošība.

Jaunu rīcībspēku parādīšanās un jaunu tehnoloģiju izstrāde rada apvērsumu tradicionālajos kosmosa rūpniecības modeļos. Savienībai ir ļoti būtiski joprojām saglabāt tāda vadoša starptautiska rīcībspēka lomu ar autonomu piekļuvi kosmosam un tehnoloģisko neatkarību, kas veicina zinātnisko un tehnisko attīstību un atbalsta ES kosmosa nozares (jo īpaši MVU, jaunuzņēmumu un novatorisku uzņēmumu) konkurētspēju un inovācijas spēju.

II. PROJEKTS – PRIEKŠLIKUMS REGULAI, AR KO IZVEIDO SAVIENĪBAS KOSMOSA PROGRAMMU

Komisijas priekšlikums, ar ko izveido Savienības kosmosa programmu un par ko pašlaik notiek sarunas, ir daļa no Komisijas paziņojuma par kosmosa stratēģiju Eiropai (*SSE*) pēcpasākumiem. Jaunākais prezidentvalsts kompromisa priekšlikums ir izklāstīts dokumentā 13987/18 ADD 1, kas atspoguļo pašreizējo situāciju. Sarunu gaitā kļuva skaidrs, ka ir vajadzīgs augsta līmeņa politisks ieguldījums attiecībā uz trim galvenajiem jautājumiem, kas ir būtiski nolūkā īstenot konkrētu un efektīvu Eiropas kosmosa politiku – pārvaldība, autonoma piekļuve kosmosam un uzņēmējdarbības un jaunu darījumdarbības iespēju veicināšana.

a) Pārvaldība

Laba pārvaldība ir viens no principiem tam, lai nodrošinātu efektīvu kosmosa programmas un *SSE* īstenošanu. Būtu skaidri jāidentificē un jānosaka Komisijas, dalībvalstu, Prāgā izvietotās Savienības aģentūras un Eiropas Kosmosa aģentūras (EKA) lomas un savstarpējās attiecības, arī saistībā ar visām citām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Attiecības starp ES un EKA joprojām ir viens no panākumu stūrakmeņiem, un iecere atjaunot tā saukto "Kosmosa padomi" ir spēcīgs signāls pastiprinātai sadarbībai starp abiem rīcībspēkiem. Komisija ierosina ar Savienības aģentūru un EKA noslēgt finanšu pamatpartnerības nolīgumu, kurā būtu jāreglamentē visas finanšu attiecības starp minētajiem trim rīcībspēkiem un jānodrošina konsekvence, tādējādi racionalizējot to savstarpējās attiecības un padarot tās efektīvākas.

b) Piekļuve kosmosam

Kosmosa stratēģijā Eiropai kā viens no sasniedzamajiem mērķiem ir norādīta "autonomas piekļuves kosmosam saglabāšana". Savienība ir Eiropas kosmisko nesējraķešu pirmais institucionālais klients Eiropā un tādējādi – instrumentāls rūpnieciskās politikas rīcībspēks saistībā ar plānotajiem darbījumsdarbības modeļiem. Tuvākajos 10–15 gados ES plāno programmu *Galileo* un *Copernicus* ietvaros palaist vairāk nekā 30 satelītu, jo īpaši izmantojot topošās Eiropā būvētās kosmiskās nesējraķetes, piemēram, *Ariane 6* un *Vega C*. Palaišanas pakalpojumi jau tagad ir izšķiroši svarīgs *Copernicus* un *Galileo* īstenošanas elements. Tiks rūpīgi apsvērti atbilstīgi pasākumi, lai konsolidētu autonomu piekļuvi kosmosam, un tiks skaidri noteiktas to robežas.

Kosmosa stratēģijā Eiropai Komisija norāda pasākumus, piemēram, pieprasījuma pēc palaišanas pakalpojumiem apkopošana, pētniecības un inovācijas centienu atbalstīšana, un apsvērs veidus, kā atbalstīt Eiropas raķešu palaišanas infrastruktūras iekārtas, kad tas ir nepieciešams, lai sasniegtu ES politikas mērķi vai apmierinātu ES politikas vajadzības.

c) Uzņēmējdarbības un jaunu darbījumsdarbības iespēju veicināšana

Darbības kosmosā arvien vairāk kļūst pieejamas privātiem ieguldījumiem satelītsakaru, Zemes novērošanas un pat kosmisko nesējraķešu jomās. Kosmoss tagad iekļāvies globālajā vērtības veidošanas ķēdē, kas arvien vairāk piesaista jaunus uzņēmumus un uzņēmējus (tā sauktais "Jaunais kosmoss"), kuri paplašina tradicionālās kosmosa nozares robežas. Kosmosa datu, informācijas un pakalpojumu izmantošana apvienojumā ar citiem informācijas avotiem sniedz daudzas iespējas jaunu lejupējo lietojumu un pakalpojumu izstrādei. Tas paver jaunas iespējas izstrādāt novatoriskus produktus, pakalpojumus un procesus, kas var dot labumu visu dalībvalstu rūpniecībai, radot jaunas spējas un pievienojot vērtību kosmosa nozarē un ārpus tās. Lai radītu pareizo ekosistēmu un labvēlīgu regulatīvo un uzņēmējdarbības vidi, pasākumu īstenošanai un spēju veidošanai jānotiek visās dalībvalstīs un Eiropas līmenī.

III. JAUTĀJUMI POLITIKAS DEBATĒM

Dalībvalstis tiek aicinātas apmainīties viedokļiem par šādiem trim jautājumiem, lai sniegtu politisku ieguldījumu sarunu turpināšanai par Komisijas priekšlikumu regulai, ar ko izveido Savienības kosmosa programmu:

<u>1. jautājums.</u>	<i>Kādi ir galvenie pārvaldības principi, lai sasniegtu Savienības kosmosa programmas mērķus?</i>
<u>2. jautājums.</u>	<i>Kāds politisks stimuls un norādījumi būtu vajadzīgi, lai nodrošinātu ES autonomu piekļuvi kosmosam un tehnoloģisko neatkarību un izmantotu iespējas, ko piedāvā "Jaunais kosmoss", nolūkā saglabāt un uzlabot konkurētspējīgu Eiropas kosmosa nozari?</i>
<u>3. jautājums.</u>	<i>Kā veicināt kosmosa ekosistēmu un jaunu darījumdarbības modeli, kas pietuvinātu kosmosu zemei un liktu tam kalpot ES iedzīvotājiem? Kā varētu vēl vairāk uzlabot ienākšanu tirgū valstu un ES līmenī, lai atbalstītu MVU un jaunuzņēmumu attīstību un palielinātu ES rūpniecības konkurētspēju pasaulē?</i>